

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/2137
Toplantı Tarihi/Sayısı : 24.11.2023/38
Karar Numarası : 2023/865
Başvuran : A. D.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : Bozkurt Mh. Bozkurt 1 Sk. No: 5M/1 Keskin/KIRIKKALE

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın iyi hal değerlendirmesi puanı nedeniyle açık ceza infaz kurumuna ayrılamaması iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. 7 yıldan daha uzun bir süredir ceza infaz kurumunda bulunduğunu,

b. Toplamda 12 yıl olan ceza hükmü üzerinden herhangi bir indirimin uygulanmadığını,

c. 5/10/2023 tarihi itibarıyla açık ceza infaz kurumuna ayrılma durumunun olduğunu, ancak bunun idare ve gözlem kurulunun 5/9/2023 tarih ve 2023/76... numaralı kararı kapsamında iyi halliğe esas gelişim puanının 80'in altında olması (65,83) sebebiyle reddedildiğini,

ç. Talepte bulunmasına karşın iyileştirme programı ya da grup çalışmalarına katılım sağlayamadığını, yalnızca 1 defa resim kursuna, 1 defa seminere, 2 defa satranç turnuvasına katılabildiğini iddia etmekte ve 1/10 oranında erken iyileşme indiriminden faydalandırılmasını, bu uygulamanın yaygınlaştırılmasını, görüntülü görüşme hakkı verilmesini, altı yılı aşkın süredir talep ettiği nakil işleminin gerçekleştirilmesini talep etmektedir.

3. Muhatap Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü başvurana ilişkin verilmiş olan tüm kararların yazılı örneğini Kurumumuza göndermiştir. Bu kapsamda kararlar incelendiğinde özetle:

a. 7/8/2023 tarihinde başvuran hakkında **26/12/2022 - 24/06/2023** değerlendirme döneminde Kurum İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığınca iyi halli olduğu ve 5275 sayılı Kanun'un 89'uncu maddesi ile Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik uyarınca başvuranın iyileştirme programlarına katılımının ve gösterdiği gelişiminin gözlemlenmesinin devam edilmesi gerektiği hususlarında karara varıldığı, başvuran hakkında ilgili servislerce hazırlanan gelişim değerlendirme raporlarına göre belirlenen dönem puanının 67.50 olduğu,

b. İcmal tablosu incelendiğinde başvuranın iyi halliliğe esas gelişim puanının 65,83 olduğu,

c. Eğitim ve öğretim servisi gelişim değerlendirme raporu incelendiğinde başvuranın toplam puanının 64

olduğu,

ç. Güvenlik ve gözetim servisi gelişim değeriendirme raporu incelendiğinde başvuranın toplam puanının 78 olduğu,

d. Psiko-sosyal servisi gelişim değeriendirme raporu incelendiğinde başvuranın toplam puanının 69 olduğu,

e. Yönetim servisi gelişim değeriendirme raporu incelendiğinde başvuranın toplam puanının 59 olduğu,

f. 5/9/2023 tarihinde başvuranın 1/10'luk erken iyileştirme yapılması ve açık ceza infaz kurumuna ayrılması talebinin Kurum İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığınca reddedildiği,

g. Yukarıda bahsi geçen 7/8/2023 tarihli karar aleyhine başvuranın infaz hakimliğine başvuruda bulunduğu, infaz hakimliğinin 4/9/2023 tarihinde başvuranın talebinin reddine karar verdiği,

hususları anlaşılmasıdır.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle;

a. Ceza infaz kurumlarında bulunan mahpuslar hakkında 6 aylık dönemler hâlinde iyi hallilik değeriendirmesi yapıldığını ve 80 üzerinde puan alanlar hakkında 1/10'luk erken iyileştirme kararı verilebildiğini, söz konusu uygulamanın diğer ceza infaz kurumlarında gerçekleştirildiğini ancak kendi suç grubuna ilişkin böyle bir uygulamanın olup olmadığını bilmediğini,

b. Ceza infaz kurumu görevlilerinin davranışlarından memnun olmadığını,

c. 65,83 puanı olmasından dolayı erken iyileştirmeden faydalanamadığını,

ç. Erken iyileştirmeden faydalanamamasının ve düşük puan almasının sebebinin yeterli ve uygun bir değeriendirme yapılmamasından kaynaklandığını, suç grubuna uygun olacak şekilde eğitim plan ve programlarının uygulanmadığını,

d. Halihazırda bulunduğu ceza infaz kurumunda kalabalıklaşma, revire çıkmada gecikmeler gibi sorunların varlığı neticesinde AİHM ve AYM ilkelerine aykırı durumların söz konusu olduğunu iddia etmekte ve 80 puanın üzerinde olacak şekilde kendisine iyi hallilik puanının verilmesini, 1/10'luk indirimden faydalanmasının sağlanmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi: "*Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.*" hükmünü haizdir.

6. Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinde: "*Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.*" ifadesi yer almaktadır.

7. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesine göre: "... (4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz. ... (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar" başlıklı 40'inci maddesine göre: "(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi

dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.” ifadesi yer almaktadır.

9. Mezkûr Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesine göre: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği ..., ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı ... yönlerinden incelenir.” hükmü haizdir.

10. Mezkûr Yönetmelik’in “Karar türleri” başlıklı 65’nci maddesine göre; “Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.”

11. Mezkûr Yönetmelik’in "Gerekçeli kabul edilmezlik" başlıklı 67'nci maddesine göre: "(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerde ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

13. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

14. Başvuru, İdare ve Gözlem Kurulunun iyi hâl değerlendirmesi neticesinde başvurana 65,83 puan vermesinin mağduriyete yol açtığı iddiasına ilişkin olup, başvuran tarafından İdare ve Gözlem Kurulu kararına karşı İnfaz Hâkimliğine itiraz edildiği anlaşılmaktadır.

15. Anayasa’nın 9’uncu ve 138’inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

16. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 17’nci maddesinde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te ise yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile yargı organlarında görülmekte olan uyuşmazlıkların Kurumun görev alanına girmeyeceği düzenlenmiştir.

17. Başvuranın iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, talebin yargı

yetkinin kullanılmasına ilişkin olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'ıncı maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

24/11/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye